

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 20-1/23-08619
Otsuse kuupäev 30.11.2023
Komisjoni koosseis Jüri Aava
Meelis Telliskivi
Kristin Truus

Tarbija
Kaupleja Good Advice & Consulting OÜ (10979686)

Tarbija nõue Tarbija nõue on asja parandamine, lepingust taganemine, saadud asja/raha tagastamine.

Resolutsioon:

1. Rahuldada tarbija avaldus osaliselt.

1.1. Kohustada kauplejat parandama või asendama omal kulul tarbijale müüdud sõiduki BMW 730d L XDrive reg märgiga 395 RZF esimesed õhkamordid.

Asjaolud:

Tarbija ostis 07.03.2023 kauplejalt kasutatud sõiduki BMW 730d L XDrive reg märgiga 395 RZF.

Tarbija avalduse kohaselt ilmnes sõidukil esimeste õhkamortide rike, mis avaldus selles, et auto esiosa vajuks vastu maad. Tarbija tuvastas esmakordselt puuduse 13.04.2023, kuid oli vahepeal reisil ja tagasi tultes ilmnes sama viga uuesti, millest ta 16.05.2023 kauplejale teada andis. Tarbija peab ilmnenu puudust varjatud veaks. Tarbija külastas paaril korral United Motors AS-i, kus 15.06.2023 tuvastati, et mõlemad esiamortide õhkpadjad vajavad vahetust ja maksumuseks kujuneks 4577,82 eurot. Tarbija andis kauplejale samal päeval sellest teada ja soovis auto parandamist või asendamist või siis kahju hüvitamist. Tarbijale vastati, et tegemist on normaalse kulumisega.

Tarbija nõue on asja parandamine või lepingust taganemine.

Peale kaupleja vastuse edastamist tarbijavaidluse menetluse käigus, tõdes tarbija, et United Motors AS-i hinnang ei ütle tööpoolest, kas viga oli olemas müügitomendil või mitte. BM Autos tehti sõidukile visuaalne kontroll ja diagnostika, kuid viga ei ilmnegi kohe, vaid siis, kui auto oli 2-3 päeva seisnud ja vahepeal ei olnud autot käivitatud, mistõttu polnud MB Autol võimalik viga kohe tuvastada. Tarbija usub endiselt, et auto müüdi varjatud veaga, arvates, et tarbija sõidab igapäevaselt ja ei pane siis viga tähele.

BM Auto OÜ vastas tarbijale 13.03.2023, et juhiistme seljatoe nahk oli kulunud, tagumisel multimeedia puldil olid patareid tühjad, parem esimene tõstepadi oli puudu, tagumisel kardaanileevendil olid mõningad praod, esimese kardaaniristis väike oli lõtk, vasakus tagatules oli niiskus, parem esimene veovõll ragises. Ükski vigadest polnud kriitiline.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja kinnitas oma vastuses, et sõidukile garantiid ei antud ja autot oli enne müüki korralikult hooldatud ning ilmnenud puudused kõrvaldatud. Viimane hooldus enne auto müümist teostati 18.02.2023 BMW esinduses ja siis ei viidatud hoolduse järgselt ühelegi täiendavale puudusele. Sellest tulenevalt müüdi auto tarbijale parimas teadmises, et sõiduk on korras. Kaupleja viitas kirjavahetusele, milles ta andis tarbijale võimaluse sõiduki enne ostu üle vaadata ja selle tulemusel otsustada, kas soovib sõidukit osta või mitte, mistõttu on kaupleja seisukohal, et auto müüdi läbipaistvalt ja ilma puuduseid varjamata. Müügihetkel esiamortide viga puudus. Tarbija on jätnud selle kirjavahetuse tarbijavaidluste komisjonile edastamata, mis paneb kahtlema tarbija kavatsustes. Tarbija lasi auto üle vaadata BM Auto OÜ-l, kes vigu ei tuvastanud ja kaupleja selles osas endal vastutust ei näe. Tarbija tutvudes tehnilise kontrolli tulemustega, soovis siiski tehingusse minna. Tarbija väide, et puudus ilmnes juba 13.04.2023 on samuti tõendamata. Kaupleja juhtis tähelepanu asjaolule, et United Motorsi töötaja auto ülevaatuse käigus lekkeid esiamortidest ei tuvastanud, vaid eeldas, et vahetus võib puuduse kõrvaldada, kuid probleem võis vabalt olla ka mõnes voolikus või tihendis. Samas juhtis kaupleja tähelepanu asjaolule, et United Motors AS suutis teisel korral vea tuvastada mõne tunniga, kuigi tarbija oli varasemalt väitnud, et vea tuvastamiseks oleks olnud vaja 1-2 päeva.

Kaupleja on seisukohal, et tegemist on loomulikust kulumisest tuleneva veaga, mis võib kasutatud auto puhul ilmnedagi igal ajal. Kaupleja peab United Motorsi pakkumist liigselt kulukaks, sest probleemi oleks võimalik lahendada ka suurusjärgus alla 1500 euro, kaupleja suhtles Bimmer Motors OÜ-ga ja sai pakkumise 1351,99 eurot. Tegemist oli olemasoleva õhkamordi remontlahendusega, mida on Bimmer Motorsi poolt pakutud nende sõnul üle aasta ja mis on auto vanust arvesse võttes mõistlik ja toimiv ning oluliselt taskukohasem lahendus. Lisaks on teadmata, kuidas ja millistes tingimustes tarbija sõidukit kasutas. Näiteks suuremate miinuskraadide korral võis õhkamortisaatori kummipadi muutuda rabedamaks ja juhul kui sellel ajal muudetakse auto kõrgust maksimumi ja miinimumi, siis võib see põhjustada mikromõra kummipadjas, mis võib põhjustada amortisaatori õhkpadja tühjaks vajumise. Samuti suurendab sellise vea tekkimise tõenäosust näiteks kruusateedel sõitmine, kuid ka talvised soolatatud teed mõjuvad õhkpatjadele halvasti, kuna patjade voltide vahele koguneb mustus, mis tekitab hõõrdumist ja kiirendab õhkpatjade kulumist. Kui kiiresti see kulumine tekib sõltubki sellest kui tihti muudetakse auto kõrgust õhkamortisaatorite abil, millistel teedel autoga sõidetakse, kui tihti teda pestakse jne. Kokkuvõtvalt oli kaupleja seisukohal, et tegemist ei olnud varjatud veaga, vaid normaalse kulumisprotsessiga, lisaks teostas tarbija enne ostu auto kontrolli, mis vaidlusalust viga ei tuvastanud.

Komisjoni põhjendus:

Komisjon tutvunud põhjalikult dokumentaalsete tõenditega asub seisukohale, et avaldus tuleb rahuldada osaliselt.

Tarbija ja kaupleja vahel oli võlaõigusseaduse (VÕS) § 208 lg 1 kohaselt sõlmitud müügileping, mis vastab tarbijalemüügi tunnustele VÕS § 208 lg 4 tähenduses. VÕS § 217¹ lg 2 p 1 kohaselt peab tarbijalemüügi puhul asi vastama lepingutingimustele. VÕS § 217¹ lg 3 p 1 kohaselt peab asi sobima otstarbeks, milleks seda liiki asju tavaliselt kasutatakse, arvestades Euroopa Liidu ja Eesti õigust ning tehnilisi standardeid või nende puudumise korral konkreetsel tegevusalal kehtivaid valdkondlikke tegevusjuhendeid ning p 2 kohaselt muuhulgas olema seda liiki asjadele tavaliselt omase kvaliteediga. Müüja vastutab asja lepingutingimustele mittevastavuse eest, kui mittevastavus on olemas juhusliku hävimise ja kahjustumise riisiko ülemineku ajal ostjale, isegi kui mittevastavus ilmneb hiljem (VÕS § 218 lg 1 esimene lause). Tarbijalemüügi puhul eeldatakse, et ühe aasta jooksul alates asja ostjale üleandmisest ilmnenud lepingutingimustele mittevastavus oli olemas asja üleandmise ajal, kui selline eeldus ei ole vastuolus asja või puuduse olemusega (VÕS § 218 lg 2²). Riigikohus on kohtulahendis 3-2-1-23-10 p 12 leidnud, et kasutatud asjade puhul tuleb arvestada sellega, et asja senisest tavapärasest kasutamisest tingitud kulumine ja sellega kaasnevad puudused, mida sarnastel uutel asjadel ei esine, ei kujuta endast veel lepingutingimustele mittevastavusi. Samas tuleb lepingutingimustele mittevastavust jaatada siis, kui asjal on puudusi, mida müüdud asjaga võrreldavatel kasutatud asjadel tavaliselt ei esine. Lisaks eeltoodule leidis Riigikohtu tsiviilkolleegium kohtulahendi 3-2-1-156-11 p 19, müüja vastutust hinnatakse mitmete erisätete alusel (vt ka nt Riigikohtu 30. novembri 2005. a otsus tsiviilasjas nr 3-2-1-131-05, p-d 11, 13; 26. septembri 2007. a otsus tsiviilasjas nr 3-2-1-71-07, p 14). Nendest tulenevalt vastutab müüja müüdud asja puuduse eest eelkõige siis, kui on täidetud järgmised tingimused:

- puudus oli olemas riisiko ülemineku ajal ostjale (VÕS § 218 lg 1);
- puudus ei tulenenud ostjast (VÕS § 101 lg 3);
- ostja ei teadnud lepingu sõlmimise ajal puudusest ega pidanudki teadma (VÕS § 218 lg 4);
- sõlmitud ei ole müüja vastutust piiravat kokkulepet või ei saa müüja sellele tugineda (VÕS § 221 lg 2);
- ostja on teatanud puudusest müüjale mõistliku aja jooksul pärast seda, kui ta puudusest teada sai või pidi teada saama, v.a kui teatamata jätmine on mõistlikult vabandatav (VÕS § 220 lg 3), puudus tekkis müüja tahtluse või raske hooletuse tõttu (VÕS § 221 lg 1 p 1) või kui müüja puudusest teadis või pidi teadma, kuid ei avaldanud seda ostjale (VÕS § 221 lg 1 p 2).

Tarbija ostis 07.03.2023 kauplejalt sõiduki. 16.05.2023 teavitas tarbija kauplejat probleemidest sõiduki õhkamortidega. Eeltoodust tulenevalt lasus tõendamiskoormis, et tegemist ei olnud varjatud puudusega ning õhkamordid purunesid tarbijast tulenevate asjaolude tõttu, VÕS § 218 lg 2² kohaselt kauplejal. Kaupleja ei ole komisjonile asjakohaseid tõendeid esitanud, mistõttu rahuldab komisjon tarbija nõude sõiduki õhkamortide parandamise või asendamise osas. Komisjon kohustab eeltoodust tulenevalt kauplejat parandama või asendama tarbijale müüdud sõiduki esimesed õhkamordid.

Samas lasub tarbijal VÕS § 139 lg 2 tulenev kahju vähendamise kohustus. Komisjon märgib, et tarbija ei pea nõustuma sõiduki parandamisega kõige odavamas remonditöökojas kus tehtav

remont oleks selgelt madalama kvaliteediga. Kaupleja poolt pakutud Bimmer Motors OÜ kodulehelt nähtub, et tegemist on BMW AG hinnatud koostööpartneriga, mistõttu on mõistlik lähtuda kaupleja remondipakkumisest. Kui BMW remondijuhised näevad ette õhkamortide asendamise kõrval ka parandamise, siis on parandamine kui odavam moodus aktsepteeritav. Kui remondieeskirjad õhkamortide parandamist ette ei näe, siis tuleb amordid asendada. Juhul kui kaupleja ei paranda või asenda amortisaatoreid mõistliku aja jooksul, milleks on komisjon hinnangul 60 päeva, võib tarbija lasta õhkamordid parandada või asendada ja nõuda kauplejalt VÕS § 222 lg 5 kohaselt selleks tehtud mõistlike kulutuste hüvitamist.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Jüri Aava

Meelis Telliskivi
Kristin Truus

/allkirjastatud digitaalselt/